

СПРАВА «КУЗНЕЦОВ ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF KUZNETSOV AND OTHERS v. UKRAINE)

(Заяви № 9988/16, № 41238/16 та № 44703/19)

Стислий виклад рішення від 12 січня 2023 року

Заявники були державними службовцями, яких у різні дати у 2014 році звільнили з їхніх посад державної служби після прийняття Закону України «Про очищення влади» (далі – Закон «Про очищення влади»).

Заявники оскаржили свої звільнення до Шостого апеляційного адміністративного суду, Окружного адміністративного суду міста Києва та до Кіровоградського окружного адміністративного суду (далі – адміністративні суди). У різні дати 2014 – 2015 років адміністративні суди зупинили провадження та звернулись до Верховного Суду України з проханням внести до Конституційного Суду України подання щодо отримання висновку про конституційність окремих положень Закону «Про очищення влади».

Після поновлення проваджень у 2019 – 2020 роках адміністративні суди визнали протиправним звільнення кожного із заявників, поновивши їх на посадах та присудивши суми в якості відшкодування втраченої заробітної плати за час вимушеного прогулу, окрім третього заявника, який не вимагав такого відшкодування.

Адміністративні суди апеляційної та касаційної інстанцій підтримали висновки судів нижчих інстанцій.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявники скаржилися за пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція), що провадження стосовно поновлення їх на посадах тривало не виправдано довго; за статтею 8 Конвенції у зв'язку із тим, що їх було звільнено з їхніх посад державної служби протиправно.

Розглянувши скарги заявників Європейський суд зазначив, що у цій справі провадження щодо поновлення заявників на посадах тривало майже шість років. З огляду на свою практику з цього питання Європейський суд вказав, що у цій справі тривалість проваджень була надмірною та не відповідала вимозі «розумного строку», і констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

Щодо скарг заявників за статтею 8 Конвенції Європейський суд зазначив, що всі три заявники були поновлені на відповідних посадах і отримали відшкодування, яке вимагали, та що заявники не обґрунтували у чому полягала суть їхньої скарги після цих подій. Європейський суд визнав цю скаргу явно необґрунтованою та відхилив її відповідно до підпункту «а» пункту 3 та пункту 4 статті 35

Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. Вирішує об'єднати заяви;
2. Оголошує прийнятною скаргу на тривалість провадження за пунктом 1 статті 6 Конвенції, а решту скарг у заявах – неприйнятними;
3. Постановляє, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;
4. Постановляє, що:

(a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам такі суми та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) першому заявнику – 2 000 (дві тисячі) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди;

(ii) другому заявнику – 600 (шістсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди;

(iii) третьому заявнику – 2 000 (дві тисячі) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди;

(iv) кожному заявнику по 1 000 (одна тисяча) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам, в якості відшкодування судових та інших витрат;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

5. Відхиляє решту вимог заявників щодо справедливої сатисфакції».